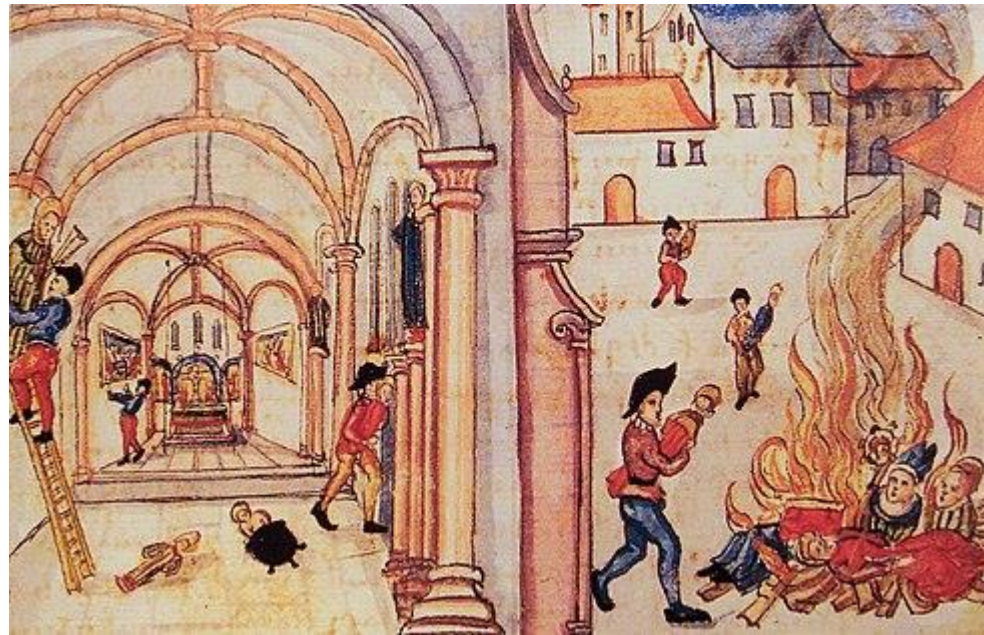

Výtvarná díla ve
veřejném prostoru
**Představení různých
problémů a otázek**

Helena Lukášová pro Plenér 2021

ICONCLASM

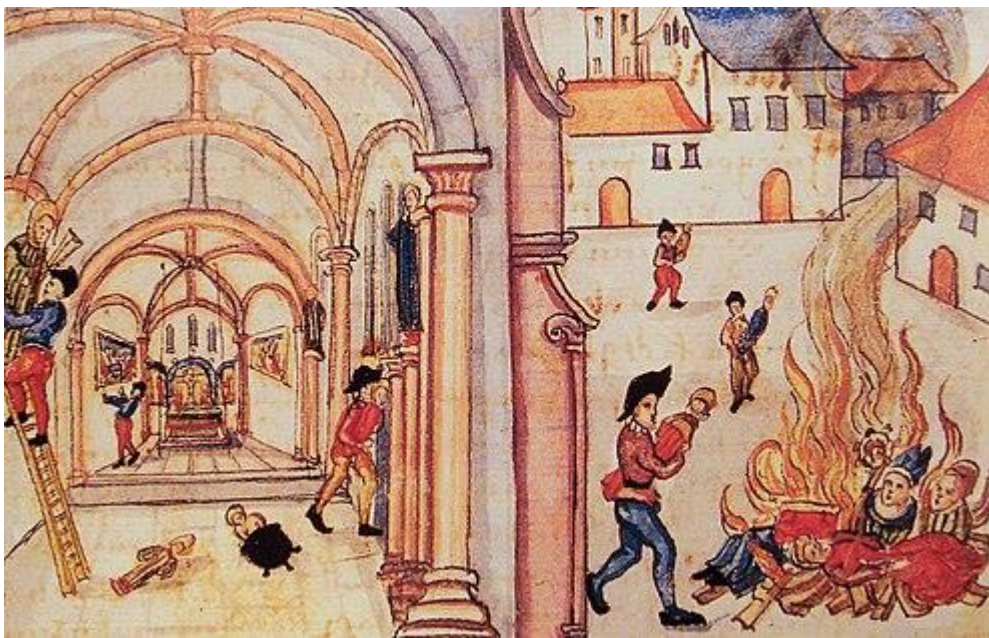
Iconoclasm (from [Greek](#): [εἰκών](#), *eikón*, 'figure, icon' + [κλάω](#), *kláō*, 'to break')^[1] is the social belief in the importance of the destruction of [icons](#) and other images or monuments, most frequently for religious or political reasons.

Jedná se o likvidaci historické paměti?

O nutnost pro nastolení nového paradigma ve společnosti?

O vandalství?

Máme právo
mluvit jiným
kulturám do
toho, či sochu se
rozhodnout
sesadit?

Co s nechtěnými sochami?

Jak je zlikvidovat?

Kreativní ikonoklasmus?

*Muzeum jako úschovna
historické paměti?*

Red construction – piece made by Famous sculptor Anish Kapoor for the Olympic games in London. Public hated this sculpture. Major of London at the time (Boris Johnson (!)) invited other artist to do something about it. Carsten Höller build in the spiral slide.

Anish Kapoor Says Collaboration with Carsten Höller Was Imposed on Him by London Mayor

*Je odsouzeníhodný autor,
který svými díly slouží
ideologii?*

*Je odsouzeníhodný autor,
který svými díly slouží
ideologii?*

Nelson Rockefeller commissioned famous Mexican mural painter Diego Rivera (b. t. w. Frida Kahlo's husband) to make large wall painting in the Rockefeller Center lobby. Rivera as a communist, painted the vision of society order with the depiction of Vladimir Iljic Lenin. Rockefeller wanted him to remove the portrait of Lenin, the symbol of the communist takeover in Russia. Rivera refused, painting was destroyed.

Man at the Crossroads (1934) was a fresco by Diego **Rivera** in New York City's Rockefeller Center

Má právo příslušník jedné etnické (kulturní) skupiny portrétovat významné osobnosti důležité pro jinou kulturu?

In it he is unarmed and surrounded by cattle, but some think the king should have a spear, shield and wild animals. The current Zulu King Goodwill Zwelithini has also questioned the statue's airport location, reports say. Once an agreement has been reached on a new design, the statue will be put back up, officials say.

Controversial depiction of Shaka Zulu in Durban airport, South Africa

Co s dílem ve veřejném prostoru, které se lidem nelíbí?

Kdo má rozhodovat o tom, co se do veřejného prostoru umístí a bude dále formovat estetické vnímání?

Socha zpěvačky Věry Špinarové se setkala s velkým odporem veřejnosti. Kritizovanou sochu Věry Špinarové umístěnou v Husově sadu v centru Ostravy městský obvod zřejmě na jaře prodá v aukci. Závěr: Zakázky by se měly přidělovat na základě odborných soutěží, nikoliv konkrétním autorům. Více by se měla do diskusí s odborníky zapojit i veřejnost.

David Moješčík
Věra Špinarová,
Ostrava

Co s dílem, které umělecká kritika ztrhala jako nevkusné, ale má námět je natolik ve společnosti ukotvený, že má pouze sentimentální či politický, náboženský význam?

Fearless Girl není vysoce hodnocena uměleckou kritikou, autor býka sochu vnímá jako parazita. Socha se stala symbolem hnutí Occupy Wall Street.

Fearless Girl, Kristen Visbal, Wall Street

Kritizovaná socha, která je darem britské komunity na památku českých letců. Uměleckým kritikům vadí umístění sochy bez předešlé soutěže.

Colin Spofforth, Okřídlený lev, Praha

A není problém ve figurálním řešení memoriálu?

Dva památníky princezny Diany. První je oválem, kterým proudí voda, je místem setkávání a odpočinku, kde je možné se smočit.

Druhý památník byl odhalen na začátku léta 2021. Kritice vadí, že nezobrazuje život Diany v celém rozsahu, především její charitativní akce, které byly ve své době kontroverzní (AIDS, nášlapné miny), ale jen jako svatou matku. Děti mají díky proporci působí jako malí dospělí.

Ian Rank-Broadley,
Kensington Palace,
Londýn

Kathryn Gutavson, 2004,
Hyde Park, Londýn

A není problém ve figurálním řešení memoriálu?

Dva vedle sebe umístěné památníky obětem války ve Vietnamu ve Washingtonu D. C. První je obřím náhrobním kamenem se všemi jmény. V leštěné žule se pak odráží kolemjdoucí. Návrh vzbudil velké kontroverze jako příliš radikální. Autorka v té době ještě studovala a byla to její první realizace.

Frederick Hart, *The Three Soldiers*, 1984

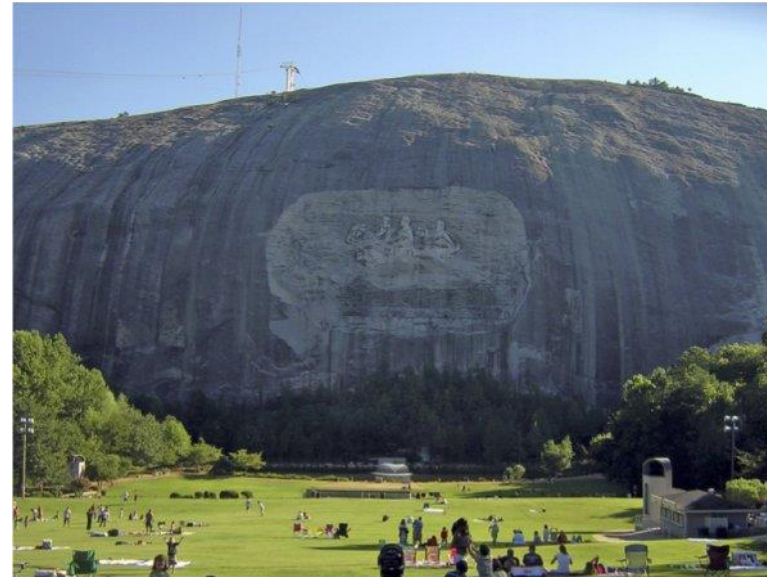
Druhý památník je figurální a zobrazuje vojáky v bojové výzbroji. Tento památník nezískal takovou popularitu jako první uvedený.

Maya Lin, *Vietnam War Memorial*, 1982

*Monumenty tesané do
skal: Bezohlednost?*

Stone Mountain, Georgia
Co s památkem?: <https://www.theguardian.com/us-news/commentisfree/2020/jun/30/what-we-can-do-now-about-stone-mountains-150ft-confederate-carving>

Mount Rushmore,
1927 - 41. Jižní Dakota
O realizaci:
<https://www.youtube.com/watch?v=3nEQSSg8qDY>

*Monumenty tesané do
skal: Bezohlednost?*

Návrh památníku tragédie na ostrove Utoya, kde v r. 2011 extrémista Breivik zabil desítky lidí. Tento návrh vyhrál v soutěži, ale část veřejnosti jej vnímala jako velký zasah do příroda (ano, tímto chtěl autor symbolizovat nenávratnost obrovské ztráty). Tenot návrh nebyl realizovaný.

Je jedno kdo kupuje umění?

Umělkyně Nan Goldin zorganizovala happening v Metropolitním muzeu v NYC, kde po v expozici egyptského umění po sochách házely léky, aby upozornili na fakt, že donátoři – rodina Sacklerů vlastní farmaceutickou firmu, která se významně podílela na opioidové krizi v USA.

Je jedno kdo kupuje umění?

Studenti protestují proti centru Telegraph v Olomouci, sběratel Robert Runták

Trh s uměním jako
praní špinavých
peněz?

Přední politik hnutí ANO Jaroslav Foltýnek maluje
Obrazy, které prodává za statisíce neznámo komu.

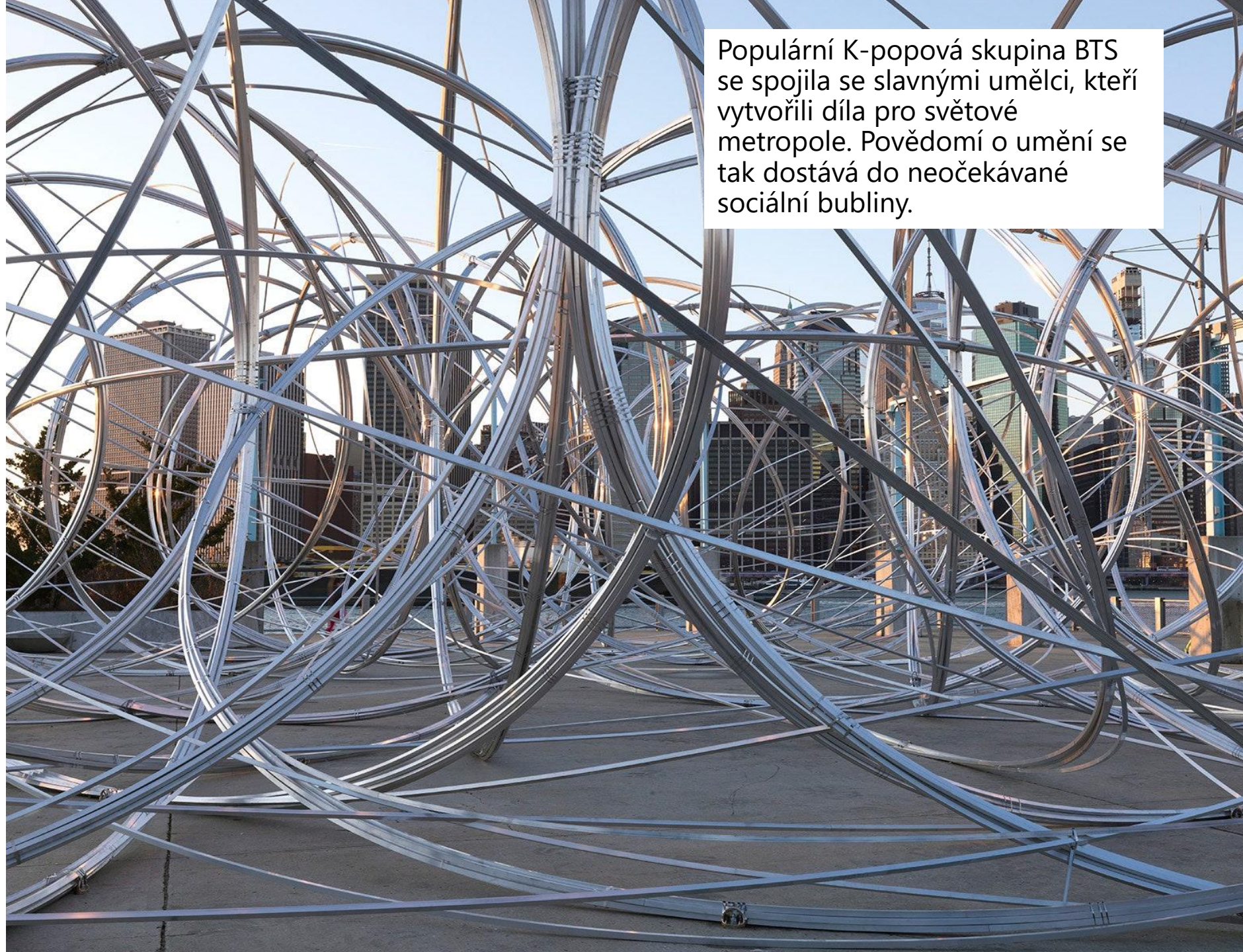
Více: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/faltynek-da-opet-sve-obrazy-do-drazby-kdo-je-koupil-loni-neni-stale-zcela-jasne-84171>

*Celebrita jako
propagátor?*

Antony Gormley, New York Clearing, 2020

Více na:
<https://www.theguardian.com/artanddesign/2020/feb/05/antony-gormley-k-pop-superstars-bts-project-brooklyn-bridge-park>

Populární K-popová skupina BTS se spojila se slavnými umělci, kteří vytvořili díla pro světové metropole. Povědomí o umění se tak dostává do neočekávané sociální bubliny.

Je morální profil umělce důležitý?

Slavný umělec dost možná zabil svoji ženu, též slavnou umělkyni. Feministické aktivistky žádají prošetření kauzy a výrazně protestují u jeho vystavených děl.

Carl André a Ana Mendieta

"My wife is an artist, and I'm an artist, and we had a quarrel about the fact that I was more, eh, exposed to the public than she was. And she went to the bedroom, and I went after her, and she went out the window."

Má vydat zpět západní svět poklady jiných kultur pokud si je odvezli ze země původu bez souhlasu?

The bust of Nefertiti, a Queen of the 18th Dynasty, was discovered in 1912 by a German team led by archaeologist Ludwig Borchardt in Minya governorate. Borchardt illegally smuggled the sculpture out of Egypt in 1913, in breach of conventions on archaeological finds.

Vztah umělce, idea zakázky, financování, názor veřejnosti atp. je velmi komplikovaný. Je dobré se koukat kolem sebe, zjišťovat si informace, formovat si vlastní názor. Umělecká díla ve veřejném prostoru se stávají jeho výraznou součástí, vstoupí nám do mentální mapy prostředí, ve kterém se pohybujeme.

Good Luck!